

JORNADES DEBAT 07

Recerca, Innovació i Col·laboració Universitat-Empresa

El Cercle per al Coneixement – Barcelona Breakfast conjuntament amb les set universitats públiques de Catalunya ha organitzat la segona edició de les Jornades Universitat- Empresa que es celebraren el 15 de novembre a la Universitat Politècnica de Catalunya.

L'objectiu que perseguien les Jornades era evidenciar a la societat, com una iniciativa de la pròpia societat civil, la importància que té per al futur del país, en el context de la societat i l'economia del coneixement, el reconeixement a l'activitat científica i tècnica, el foment de polítiques de recerca, la valoració dels doctors, la connexió universitat i empresa i la transferència de coneixement des de la Universitat/Centres de Recerca cap a l'empresa.

La Jornada va començar amb una presentació de l'acte liderada per l'Enric Canela, President del Cercle i l'Antoni Giró, rector de la UPC. El Sr. Canela va destacar que la manca de formació personal i la falta de capacitat per innovar a la universitat, conjuntament amb el factor cost que implica muntar una empresa, dificulta que els joves s'engresquin amb la creació de spin-offs. Va concloure per això, que la missió de l'administració pública, i, en concret, de les universitats, es basa en crear un entorn favorable que faciliti el sorgiment i aplicació d'iniciatives. L'Antoni Giró, amb una visió una mica més optimista, comentava que a vegades no ens podem fixar només en els rànquings i indicadors per definir el lloc on estem en relació a altres països, sinó en la derivada que se n'extreu i que de fet no és tan dolenta. Fent menció al moment de canvi que estem visquent en la relació universitat-empresa, tant a nivell universitari amb l'entrada a l'espai europeu, com a nivell empresarial per la constant transformació del teixit empresarial, l'Antoni Giró donava pas a la primera de les taules rodones amb l'afirmació de que és ara el moment d'establir les regles del joc.

L'empresa, la competitivitat/innovació i la transferència de coneixement: fets significatius, punts forts/febles i marc de desenvolupament.

Moderada per en Joan Prats, Vice-rector de la UdL, la primera taula de debat va aportar les següents visions:

Pedro Mier, President de Mier Comunicacions: la innovació no és un estat ni una cosa que es pugui planificar, sinó que és el resultat d'una feina necessària per adaptar-se a una realitat ràpidament canviant. El més determinant per afavorir la innovació és crear les condicions de contorn (l'ecosistema), que hauria de fomentar l'ambient emprenedor i la tolerància al fracàs. La universitat ha de ser capaç de generar "nou" coneixement, l'empresa té l'obligació de transferir-lo al mercat i l'administració n'ha de crear les condicions favorables per a que això sigui possible.

Hem de ser capaços per competir i la nostra innovació ha de ser diferencial. El sector públic ha de fer polítiques de demanda de béns i serveis tecnològicament avançats.

Manuel Portero, Investigador amb projecte CENIT amb la Morella Nuts: el problema bàsic de la relació universitat-empresa radica en la falta d'espais comuns que permetin utilitzar el mateix llenguatge. El que busca la universitat és l'excel·lència i el coneixement, però està allunyada de la pressió derivada de buscar resultats econòmics com al món empresarial. És necessari que les patents siguin útils, mantenibles al llarg del temps i revertibles. Així com la universitat no sempre investiga i innova pensant en l'aplicació pràctica i econòmica, l'empresa tampoc no té clares les capacitats existents a la universitat. Per això calen plataformes conjuntes.

Erik Brieva, President de Polymita Technologies: Partim d'un concepte equivocat que creu que la innovació està allà i l'hem d'utilitzar. La innovació surgeix com a conseqüència necessària d'un ambient que la fomenti, d'una necessitat, motivació o risc. En altres cultures, com la nord-americana, l'emprenedoria està molt més extesa, estan més acostumats a buscar-se la vida. A Catalunya tenim talent, però això no significa que a les universitats no hàgim de transmetre als estudiants les ganes d'emprendre projectes per sí mateixos.

Josep Castells, Director de l'Institut de Ciència i Tecnologia: Hem de dinamitzar el mercat tecnològic des de la demanda, i no des de l'oferta. Ententent que és la universitat la que posa l'oferta, la demanda es genera amb la innovació empresarial. La universitat ha fet bé la seva feina en tant que generadora de coneixement, el que ens manca ara és que aquest coneixement surti fora. Per a això és necessari canviar la dinàmica empresarial i requerir d'empreses basades en capital risc.

El debat que generà la primera taula rodona aportà les següents idees:

- Hem de trobar mecanismes per vehicular la demanda a l'oferta.
- Hem d'intentar superar les traves i barreres burocràtiques que aquí a Catalunya dificulten l'establiment de noves empreses o centres de recerca.
- L'emprenedoria i la capacitat d'innovar ha de venir des de baix, des del jovent, ajudat per un entorn favorable des de dalt.
- L'Administració Pública ha d'assumir un paper tractor i comunicador.
- Necessitem de massa crítica i presa de consciència de tota la societat civil per fer el canvi cap a una cultura amb menys por al risc.

La transferència de coneixement i la innovació des del punt de vista de la universitat: connexió universitat i empresa, models i futur.

Moderada per en Miquel Duran, vice-rector de la UdG, la segona taula rodona va comptar amb els següents experts que ens aportaren les seves vivències:

Carles Prats, Investigador de la URV i creador de la SpinOff Beyond Foods SL: Amb una visió una mica crítica de l'empresa i l'Administració Pública, Carles Prats va venir a dir que si la demanda no és capaç de captar tota l'oferta, això és perquè els empresaris estan ocupats amb altres temes, treballen amb el dia a dia i no tenen temps de buscar aliances amb la universitat. Ens parla del seu projecte, en el que apostaren per un model més lent de creixement, menys dependent del capital risc. Destaca la necessitat de que la universitat gestioni bé la seva cartera de projectes i de que les persones al davant dels parcs tecnològics o trampolins tinguin la capacitat de tirar endavant els projectes (tant a nivell de temps com de formació).

Marcel Swart, ICREA (junior) holandès Parc Científic i Tecnològic de la UdG: En Marcel Swart ens parlà de les seves experiències a Holanda i a Catalunya en diferents programes de recerca. Ens destacà les diverses modalitats de treball i col·laboració entre empresa i universitat, les diferències en funció de la magnitud del projecte, de la ubicació de les spinoffs i el grau de transferència de coneixement entre els grups de recerca i l'empresa. Conclueix que les petites empreses tenen més facilitat per establir vincles i relacions directes amb la universitat, la qual cosa també es veu afavorida quan tenen les seus en relativa proximitat.

Josep Domingo, Catedràtic de la URV i Director de CRISES: Arrel de la seva experiència ens presenta tres empreses diferents constituïdes amb ajuda del món universitari, fet que l'ajuda a concloure que no existeix un únic model de relació universitat-empresa tecnològica. Considera que la universitat ha de veure la creació d'empreses com a part de llur missió, sense imposar condicions draconianes que hipotequin la llibertat d'actuació de les empreses. No tot el capital intel·lectual són patents, sinó també contactes i know-how. És necessari millorar la gestió de la propietat intel·lectual entre la universitat, l'empresa i els inversors.

Josep Garcia-Gil, Catedràtic de la UdG i fundador de Microbial: menciona la dificultat del personal que treballa a la universitat a temps complert per dedicar-se a la creació d'empreses, per culpa d'aspectes legals i de dedicació de temps. Ens parla també de les barreres alhora de trobar finançament per a la recerca, ja que sovint les institucions no es creuen els projectes. Hem de ser conscients de que moltes empreses fracassen, malgrat només se'ns parla dels casos d'èxit.

El debat que generà la segona taula rodona aportà les següents idees:

- Les patents només tenen sentit en alguns àmbits (en els que la imitació no és tan immediata) i si poden ser explotades i donar rendiment. Per això, és bó que siguin les empreses les que executin les patents, ja que coneixen bé el mercat i les seves necessitats.
- Seria convenient que les empreses abans de la seva creació tinguessin clar el model de negoci i el mercat al que es dirigiran, però la realitat sovint ens mostra que són les empreses les que han d'anar adaptant-se a les possibilitats del mercat.
- La governança i el model de gestió actual a les nostres universitats dificulten la presa de decisions.
- La universitat ha d'aprendre a vendre's i l'empresa necessita assimilar que pot treure molt bons fruits de la col·laboració amb la universitat.

Les conclusions generals de la Jornada, presentades per l'Enric Canela, President del Cercle, i en Remo Suppi, Secretari General, ens deixaren amb unes idees clau sobre la temàtica tractada:

- ❑ Partint de que l'emprenedoria ha de ser una tasca que sorgeixi des de baix, del jovent, la universitat s'ha de fer càrrec de formar emprenedors i ensenyar la tolerància al fracàs.
- ❑ La universitat ha de dedicar-se a la generació de nou coneixement i l'empresa a la transferència al mercat.
- ❑ És necessari fer una revolució de la demanda. Com podem dinamitzar i influir en ella?
- ❑ Necessitem recursos i capital risc en una franja mitjana.
- ❑ Ja que el clima d'apatia es contagia, no queda més remei que crear les condicions favorables per un bon ambient que incentivi l'emprenedoria.
- ❑ S'han de solucionar els problemes legals i de manca de coneixement alhora de crear empreses.
- ❑ Hem de millorar la gestió de la propietat intel·lectual, per tal de que realment es converteixi en una solució per les pimes.
- ❑ S'ha de facilitar el pas d'innovadors i investigadors de la universitat a l'empresa.

Barcelona 15 de novembre de 2007-11-18

Elena López
Cercle per al Coneixement